4. Τα νομισματικά ποσά που μετατρέπονται από μια εθνική νομισματική μονάδα σε άλλη, μετατρέπονται πρώτα σε ένα νομισματικό ποσό εκφραζόμενο σε μονάδες ευρώ, στρογγυλοποιημένο σε τρία τουλάχιστον δεκαδικά ψηφία, και στη συνέχεια μετατρέπονται σε άλλη εθνική νομισματική μονάδα.

Άρθρο 5

Τα προς καταβολή ή καταλογιζόμενα νομισματικά ποσά που προκύπτουν από τη στρογγυλοποίηση μετά τη μετατροπή σε μονάδες ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 4, στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς το πλησιέστερο cent. Τα νομισματικά ποσά που μετατρέπονται σε εθνική νομισματική μονάδα στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς την πλησιέστερη υποδιαίρεση ή ελλείψει υποδιαίρεσης προς την πλησιέστερη μονάδα, ή ανάλογα με τις εθνικές πρακτικές σε πολλαπλάσιο ή κλάσμα της υποδιαίρεσης ή της εθνικής νομισματικής μονάδας. Αν το αποτέλεσμα από την εφαρμογή της τιμής μετατροπής είναι ακριβώς το μισό μιας μονάδας ή μιας υποδιαίρεσης, τότε το ποσό στρογγυλοποιείται.

Άρθρο 6

Ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.*

Ο κανονισμός αυτός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για την καθιέρωση του ευρώ

(96/C 369/06)

COM(96) 499 τελικό — 96/0250(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 18 Οκτωβρίου 1996)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 109 Λ παράγραφος 4 τρίτη πρόταση,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας:

(1) ότι ο παρών κανονισμός καθορίζει διατάξεις της νομοθεσίας περί νομίσματος των κρατών μελών τα οποία υιοθέτησαν το ευρώ· ότι οι διατάξεις που αφορούν τη συνέχεια των συμβάσεων, την αντικατάσταση των αναφορών των νομικών πράξεων στο Ecu με αναφορές στο ευρώ και τη στρογγυλοποίηση έχουν ήδη θεσπισθεί με τον κανονισμο του Συμβουλίου [. . .]· ότι θα πρέπει να εξετασθούν, αν αυτό απαιτείται, άλλα μέτρα που εμπίπτουν σε άλλους τομείς της νομοθεσίας, όπως εκείνα που αφορούν τη διπλή αναγραφή των τιμών, και την προμήθεια μετατροπής·

(2) ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε στη Μαδρίτη στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1995, αποφάσισε ότι η ονομασία που θα δοθεί στο ευρωπαϊκό νόμισμα θα είναι «ευρώ»· ότι η ειδική ονομασία «ευρώ» θα χρησιμοποιείται αντί του γενικού όρου «Ecu» ο οποίος χρησιμοποιείται στη συνθήκη για την ευρωπαϊκή νομισματική μονάδα· ότι το ευρώ ως νόμισμα των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση υποδιαιρείται σε «cents»· ότι η ονομασία «cent» δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν παραλλαγές του όρου αυτού στη συνήθη πρακτική·

(3) ότι το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ παράγραφος 4 τρίτη πρόταση της συνθήκης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ταχεία εισαγωγή του ευρώ πέραν της θέσπισης των τιμών μετατροπής·

(4) ότι όταν, δυνάμει του άρθρου 109 Κ παράγραφος 2 της συνθήκης, ένα κράτος μέλος καθίσταται κράτος μέλος χωρίς παρέκκλιση, το Συμβούλιο λαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ παράγραφος 5 της συνθήκης τα λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για την ταχεία εισαγωγή του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος·

(5) ότι, βάσει του άρθρου 109 Λ παράγραφος 4 της συνθήκης, το Συμβούλιο θεσπίζει κατά την εναρκτήρια ημερομηνία του τρίτου σταδίου τις ισοτιμίες που καθορίζονται αμετάκλητα για τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών και με τις οποίες αμετάκλητες ισοτιμίες θα τα αντικαταστήσει το ευρώ·

(6) ότι, λόγω της έλλειψης κινδύνου συναλλάγματος τόσο μεταξύ της μονάδας ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων, όσο και μεταξύ των εν λόγω εθνικών νομισματικών μονάδων, οι νομοθετικές διατάξεις ερμηνεύονται αναλόγως·

(7) ότι ο όρος «σύμβαση», που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των νομικών πράξεων, θεωρείται ότι περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις γραπτές και προφορικές συμβάσεις, τις συμβάσεις που συνάπτονται σιωπηρά και τις συμβάσεις που απορρέουν από τη συμπεριφορά των αντισυμβαλλομένων·

(8) ότι, για να προετοιμασθεί η ομαλή μετάβαση στο ευρώ, απαιτείται μεταβατική περίοδος από τη στιγμή κατά την οποία το ευρώ θα υποκαταστήσει τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών μέχρι την εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ· ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, οι εθνικές νομισματικές μονάδες θα ορίζονται ως επιμέρους εκφράσεις του ευρώ· ότι, συνεπώς, θεσπίζεται νομική ισοδυναμία μεταξύ της μονάδας ευρώ και των εθνικών νομισματικών μονάδων·

(9) ότι το ευρώ είναι η λογιστική μονάδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και των κεντρικών τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών· ότι αυτό δεν εμποδίζει τις εθνικές κεντρικές τράπεζες να τηρούν λογαριασμούς στην εθνική τους νομισματική μονάδα κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, κυρίως για το προσωπικό τους και για τη δημόσια διοίκηση·

(10) ότι, κατά τη μεταβατική περίοδο, οι νομικές πράξεις μπορούν να συντάσσονται εγκύρως σε ευρώ ή σε εθνικές νομισματικές μονάδες· ότι, αν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να τηρούν την σε εθνικό νόμισμα έκφραση των ποσών των νομικών πράξεων κατά την εκτέλεση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται από τις πράξεις αυτές· ότι για να εξασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών πρέπει να προβλεφθούν εξαιρέσεις από τον εν λόγω γενικό κανόνα· ότι για να επιτραπεί, όπου απαιτείται, η μετονομασία των εκκρεμών οφειλών σε ευρώ και η αλλαγή της λογιστικής μονάδας των λειτουργικών διαδικασιών των οργανωμένων αγορών, τα κράτη μέλη πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα·

(11) ότι, στις συναλλαγές με το δημόσιο τομέα, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση της μονάδας ευρώ, αλλά ότι για να την επιβάλλουν θα πρέπει να υπάρχει κοινοτική νομοθεσία·

(12) ότι, σύμφωνα με το άρθρο 105 Α της συνθήκης, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει μέτρα για την εναρμόνιση της ονομαστικής αξίας και των τεχνικών προδιαγραφών όλων των κερμάτων·

(13) ότι τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα πρέπει να προστατευθούν από τον κίνδυνο παραχάραξης·

(14) ότι τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που εκφράζονται σε εθνικές νομισματικές μονάδες θα απωλέσουν το καθεστώς του νομίμου χρήματος το αργότερο έξι μήνες μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου· ότι, για πρακτικούς λόγους, ενδέχεται να χρειαστεί να κυκλοφορήσουν τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ λίγο νωρίτερα από το τέλος της μεταβατικής περιόδου·

(15) ότι, από το πέρας της μεταβατικής περιόδου, οι αναφορές που περιέχουν οι νομικές πράξεις και ισχύουν κατά το τέλος της μεταβατικής περιόδου θα θεωρούνται ως αναφορές στο ευρώ με τις αντίστοιχες τιμές μετατροπής· ότι δεν απαιτείται συνεπώς για την επίτευξη του αποτελέσματος αυτού ουσιαστική μεταβολή της νομισματικής έκφρασης των ποσών των υπαρχουσών νομικών πράξεων· ότι οι κανόνες στρογγυλοποίησης που καθορίστηκαν στον κανονισμό του Συμβουλίου [...] ισχύουν επίσης για τις μετατροπές που θα γίνουν στο τέλος της μεταβατικής περιόδου ή μετά τη μεταβατική περίοδο· ότι για λόγους σαφήνειας θα ήταν σκόπιμο να λάβει χώρα η υλική μεταβολή της νομισματικής έκφρασης των ποσών το ταχύτερο δυνατόν· ότι, από το τέλος της μεταβατικής περιόδου, οι παλαιές εθνικές νομισματικές μονάδες δεν θα μπορούν πλέον εγκύρως να χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση νέων νομικών πράξεων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ Ι

Ορισμοί

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

— ως «συμμετέχοντα κράτη μέλη» νοούνται (οι χώρες Α, Β ...)

— ως «νομικές πράξεις» νοούνται οι νομοθετικές διατάξεις, οι διοικητικές πράξεις, οι δικαστικές αποφάσεις, οι συμβάσεις, οι μονομερείς δικαιοπραξίες, τα μέσα πληρωμών εκτός των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων, και άλλες πράξεις με έννομες συνέπειες,

— ως «τιμές μετατροπής» νοούνται οι αμετάκλητα καθορισμένες τιμές μετατροπής που θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 109 Λ παράγραφος 4 πρώτη πρόταση της συνθήκης,

— ως «μονάδα ευρώ» νοείται η νομισματική μονάδα που ορίζεται στη δεύτερη πρόταση του άρθρου 2,

— ως «εθνικές νομισματικές μονάδες» νοούνται οι μονάδες των νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών όπως οι μονάδες αυτές ορίζονται στην αντίστοιχη νομοθεσία περί νομίσματος την ημέρα πριν από την έναρξη του τρίτου σταδίου,

— ως «μεταβατική περίοδος» νοείται η περίοδος που ξεκινά την 1η Ιανουαρίου 1999 και τελειώνει στις 31 Δεκεμβρίου 2001 το αργότερο,

— ως «οργανωμένες αγορές» νοούνται οι αγορές στις οποίες εκτελούνται συνήθεις εργασίες ανταλλαγής, συμψηφισμού και διακανονισμού που αφορούν τα μέσα που απαριθμούνται στο τμήμα Β της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ [1] για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών και οι οποίες περιλαμβάνουν συστήματα ανταλλαγής και συμψηφισμού μέσων πληρωμής.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Αντικατάσταση των νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών από το Ευρώ

Άρθρο 2

Το νόμισμα των συμμετεχόντων κρατών μελών είναι το ευρώ. Η νομισματική μονάδα είναι ένα ευρώ. Ένα ευρώ υποδιαιρείται σε εκατό cent.

Άρθρο 3

Το ευρώ αντικαθιστά τα νομίσματα των συμμετεχόντων κρατών μελών με τις τιμές μετατροπής.

Άρθρο 4

Το ευρώ είναι η λογιστική μονάδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και των κεντρικών τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 5

Τα άρθρα 6 έως 9 ισχύουν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 6

1. Το ευρώ διαχωρίζεται επίσης στις εθνικές νομισματικές μονάδες με τις αντίστοιχες τιμές μετατροπής. Όλες οι υποδιαιρέσεις των μονάδων αυτών διατηρούνται. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού συνεχίζει να ισχύει η νομοθεσία περί νομίσματος των συμμετεχόντων κρατών μελών.

2. Όταν σε μια νομική πράξη γίνεται αναφορά σε εθνική νομισματική μονάδα, η αναφορά αυτή είναι το ίδιο έγκυρη όπως εάν αφορούσε τη μονάδα ευρώ.

Άρθρο 7

Η αντικατάσταση των νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών από το ευρώ δεν μπορεί αυτή καθαυτή να μεταβάλει τη νομισματική έκφραση των ποσών των νομικών πράξεων που ισχύουν κατά την ημέρα της αντικατάστασης.

Άρθρο 8

1. Οι διαδικασίες που εκτελούνται δυνάμει νομικών πράξεων που προβλέπουν τη χρησιμοποίηση εθνικών νομισματικών μονάδων εκτελούνται στη συγκεκριμένη εθνική νομισματική μονάδα. Οι διαδικασίες που εκτελούνται δυνάμει νομικών πράξεων που προβλέπουν τη χρήση της μονάδας ευρώ, εκτελούνται στη μονάδα ευρώ.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν με την επιφύλαξη κάθε άλλης συμφωνίας στην οποία ενδέχεται να έχουν προβεί οι αντισυμβαλλόμενοι.

3. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, κάθε ποσό που εκφράζεται είτε σε μονάδα ευρώ είτε στην εθνική νομισματική μονάδα ενός συγκεκριμένου συμμετέχοντος κράτους μέλους και καταβάλλεται εντός του κράτους μέλους αυτού με πίστωση του λογαριασμού του πιστωτή, μπορεί να καταβληθεί από τον οφειλέτη είτε σε μονάδες ευρώ είτε στη συγκεκριμένη εθνική νομισματική μονάδα. Το ποσό μπορεί να μεταφερθεί σε πίστωση του λογαριασμού του πιστωτή στην έκφραση του νομίσματος στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός, ενώ η μετατροπή πραγματοποιείται με τις τιμές μετατροπής.

4. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, κάθε συμμετέχον κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία προκειμένου:

— να μεταβάλει τη νομισματική έκφραση των εκκρεμών οφειλών από τις εθνικές νομισματικές μονάδες σε μονάδες ευρώ· η διάταξη αυτή ισχύει για τις ομολογίες και τις οφειλές με τη μορφή τίτλων.

— να επιτρέψει στις οργανωμένες αγορές να αλλάξουν τη λογιστική μονάδα των λειτουργικών διαδικασιών τους από τις εθνικές νομισματικές μονάδες σε μονάδες ευρώ.

5. Οι άλλες διατάξεις πλην εκείνων της παραγράφου 4 που επιβάλλουν τη χρησιμοποίηση της μονάδας ευρώ θεσπίζονται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται από την κοινοτική νομοθεσία.

6. Οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις που επιτρέπουν ή επιβάλλουν συμψηφισμό, αντιστάθμιση ή τεχνικές με ανάλογο αποτέλεσμα εφαρμόζονται στις νομισματικές υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από τη νομισματική τους έκφραση, αν η νομισματική αυτή έκφραση είναι σε ευρώ ή σε εθνικές νομισματικές μονάδες, ενώ η μετατροπή πραγματοποιείται στις καθορισμένες τιμές μετατροπής.

[1] Οδηγία 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 1993, για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών (ΕΕ αριθ. L 141 της 11. 6. 1993, σ. 27).

Άρθρο 9

Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που εκφράζονται σε εθνικές νομισματικές μονάδες διατηρούν το καθεστώς του νομίμου νομίσματος που είχαν την τελευταία ημέρα πριν την έναρξη του τρίτου σταδίου εντός των εδαφικών τους ορίων.

ΜΕΡΟΣ IV

Τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ

Άρθρο 10

Το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2002, η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες των συμμετεχόντων κρατών μελών θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια σε ευρώ. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 15, τα τραπεζογραμμάτια αυτά είναι τα μόνα τραπεζογραμμάτια που αποτελούν νόμιμο νόμισμα σε όλα τα εν λόγω κράτη μέλη.

Άρθρο 11

Το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2002, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εκδίδουν κέρματα σε ευρώ ή σε cent με την ονομαστική αξία και τις τεχνικές προδιαγραφές που θεσπίζει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 105 Α παράγραφος 2 δεύτερη πρόταση της συνθήκης. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 15, τα κέρματα αυτά είναι τα μόνα που αποτελούν νόμιμο νόμισμα σε όλα τα εν λόγω κράτη μέλη. Εκτός από την εκδίδουσα αρχή και τα πρόσωπα που προβλέπει συγκεκριμένα η εθνική νομοθεσία των εκδιδόντων κρατών μελών, κανείς δεν έχει την υποχρέωση να αποδεχθεί άνω των πενήντα κερμάτων σε κάθε πληρωμή.

Άρθρο 12

Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την επιβολή καταλλήλων κυρώσεων κατά της παραχάραξης και παραποίησης τραπεζογραμματίων και κερμάτων.

ΜΕΡΟΣ V

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 13

Τα άρθρα 14 έως 16 εφαρμόζονται από το τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 14

Όταν σε νομικές πράξεις που υφίστανται στο τέλος της μεταβατικής περιόδου γίνεται αναφορά σε εθνικές νομισματικές μονάδες, οι αναφορές αυτές θεωρούνται αναφορές στη μονάδα ευρώ βάσει των αντιστοίχων τιμών μετατροπής και με την εφαρμογή των κανόνων στρογγυλοποίησης που προβλέπονται στον κανονισμό του Συμβουλίου [. . .].

Άρθρο 15

Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που εκφράζονται σε εθνικές νομισματικές μονάδες όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 εξακολουθούν να αποτελούν νόμιμο νόμισμα εντός των εδαφικών τους ορίων επί έξι μήνες το αργότερο μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου· η περίοδος αυτή μπορεί να συντομευθεί με τη θέσπιση εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 16

Σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις πρακτικές των συμμετεχόντων κρατών μελών, οι αντίστοιχοι εκδότες τραπεζογραμματίων και κερμάτων θα συνεχίσουν να αποδέχονται έναντι του ευρώ τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα τα οποία εξέδωσαν παλαιότερα με βάση τις καθορισμένες τιμές μετατροπής.

ΜΕΡΟΣ VI

Έναρξη ισχύος

Άρθρο 17

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1999.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.